

TALOUSARVIOALOITE 5/2003 vp

Määrärahan osoittaminen opintotuen asumislisän vuokraton korottamiseen

Eduskunnalle

Opintotuki koostuu opintorahasta, asumislisästä ja opintolainasta. Opintotuki on vastikkeellinen sosiaaliturvan muoto, ja se korvaa päätoimisesta opiskelusta koituvia kuluja. Jotta tukea voi saada, on opiskelijan saatava opintoviikkoja eli edettävä opinnoissaan. Opintotuki on myös tarveharkintainen ja veronalainen etuus. Opiskelijan tuloja seurataan vuositulotarkastelun kautta. Opintotuen avulla pyritään myös takaamaan koulutuksellista tasa-arvoa. Opintotuen ostovoima on alentunut vuodesta 1995 lähtien elinkustanusindeksin mukaan 12 %.

Opintotuen asumislisä korvaa 80 % opiskelijan kuukausittaisista opiskeluaikaisista asumiskustannuksista 214,44 euroon asti. Tämän vuokraton ylittävän osan opiskelija maksaa täysimääräisesti itse. Suurin mahdollinen kuukausittainen asumislisä on siis 171,55 euroa. Opiskelijoista yli 70 prosentilla asumiskustannukset ylittävät ylimmän korvattavan määrän. Kelan tilaston mukaan lukuvuonna 2001—2002 asumislisän saajia oli 184 611 ja heidän keskimääräinen vuokransa 31.3.2002 päävuokralaisena oli 265,60 euroa kuukaudessa. Tällä hetkellä noin puolella asumislisän saajista vuokra ylittää nykyisen vuokraton, eikä opintotukilaissa määritetty asumislisän vuokratto vastaakaan todellista vuokratasoa. Lähtökohtana tulisi olla opiskelijoiden ja muun väestön asumisen tuen tason yhtenäisyys. Tämä on myös opetusministeriön

työryhmän mietinnössään Kannustava opintotuki 18:2002 esittämä kanta. Työryhmä selvitti vuonna 2001 vaihtoehtoja lisätä opintotuen kannustavuutta.

Vuokraton korottaminen kohdentuu kaikille asumislisän saajille jokaisella korkeakoulu- paikkakunnalla opiskelukuukausina. Em. opetusministeriön asiantuntijatyöryhmä on esittänyt vuonna 2002, että asumislisän vuokrattoa korotetaan 252 euroon. Asumislisän vuokraton korottaminen vastaamaan paremmin todellisia asumiskustannuksia toisi kuukausittain asumislisää nostavalle opiskelijalle lisää tukea enimmillään noin 30 euroa. Uudistus tulisi voimaan 1.8.2004.

Jos opintotuki vastaa nykyistä paremmin opiskelijoiden todellisia opiskelukustannuksia, opiskelijoiden on mahdollista keskittyä päätoimiseen opiskeluun ja pelkästään toimeentulon vuoksi tehty työ vähenee. Muutoksella on valmistumisaikoja lyhentävä vaikutus, ja se kohentaa opiskelijoiden opintojen aikaista toimeentuloa. Asiasta on tehty myös lakialoite.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2004 talousarvioon momentille 29.70.55 lisäyksenä 10 000 000 euroa opintotuen asumislisän vuokraton korottamiseen 252 euroon.

TAA 5/2003 vp — Janina Andersson /vihr ym.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2003

Janina Andersson /vihr
Päivi Räsänen /kd
Minna Sirnö /vas
Toimi Kankaanniemi /kd
Suvi Lindén /kok
Matti Kauppila /vas
Rosa Meriläinen /vihr
Anni Sinnemäki /vihr
Ville Itälä /kok
Maija Perho /kok
Leena Harkimo /kok
Tapani Mäkinen /kok
Eero Akaan-Penttilä /kok
Ahti Vielma /kok
Satu Hassi /vihr
Ulla Anttila /vihr
Reijo Paajanen /kok
Irja Tulonen /kok
Paula Risikko /kok
Eva Biaudet /r
Jyrki Katainen /kok
Jari Vilén /kok
Martin Saarikangas /kok
Jere Lahti /kok
Sari Sarkomaa /kok
Pertti Hemmilä /kok
Raija Vahasalo /kok
Merikukka Forsius /vihr
Irina Krohn /vihr
Marjaana Koskinen /sd
Bjarne Kallis /kd
Leena Rauhala /kd
Sari Essayah /kd
Marjukka Karttunen /kok
Kari Kärkkäinen /kd
Ilkka Taipale /sd
Kaarina Dromberg /kok

Antti Kaikkonen /kesk
Erkki Virtanen /vas
Kirsi Ojansuu /vihr
Osmo Soininvaara /vihr
Kari Uotila /vas
Outi Ojala /vas
Suvi-Anne Siimes /vas
Veijo Puhjo /vas
Pentti Tiusanen /vas
Unto Valpas /vas
Jaakko Laakso /vas
Iivo Polvi /vas
Mikko Kuoppa /vas
Heidi Hautala /vihr
Lasse Virén /kok
Timo Seppälä /kok
Tuija Nurmi /kok
Olli Nepponen /kok
Esko Kurvinen /kok
Hanna-Leena Hemming /kok
Anne Holmlund /kok
Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Satu Taiveaho /sd
Liisa Jaakonsaari /sd
Pia Viitanen /sd
Jukka Roos /sd
Arto Seppälä /sd
Aulis Ranta-Muotio /kesk
Tuija Brax /vihr
Erkki Pulliainen /vihr
Petri Neittaanmäki /kesk
Marja Tiura /kok
Pertti Salovaara /kesk
Markus Mustajärvi /vas
Lauri Oinonen /kesk
Jyri Häkämies /kok